Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

►B ►M2 **KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2016/522,**

annettu 17 päivänä joulukuuta 2015,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 täydentämisestä siltä osin kuin on kyse mainitun asetuksen kolmansien maiden tiettyihin julkisiin elimiin ja keskuspankkeihin soveltamista koskevasta poikkeuksesta, markkinoiden manipuloinnin indikaattoreista, tietojen julkistamisen raja-arvoista, lykkäämistä koskevat ilmoitukset vastaanottavasta toimivaltaisesta viranomaisesta, suljettuina ajanjaksoina sallitusta kaupankäynnistä, johtohenkilöiden ilmoitettavien liiketoimien tyypeistä sekä sellaisten nimettyjen kauppapaikkojen luettelosta, joilla on merkittävä rajatylittävä ulottuvuus markkinoiden väärinkäytön valvonnassa ◄

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(EUVL L 88, 5.4.2016, s. 1)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►M1	Komission delegoitu asetus (EU) 2019/461, annettu 30 päivänä tammikuuta 2019	L 80	10	22.3.2019
►M2	Komission delegoitu asetus (EU) 2026/788, annettu 8 päivänä huhtikuuta 2026	L 788	1	16.7.2026

Oikaistu:

►C1	Oikaisu, EUVL L 103, 12.4.2019, s. 61 (2019/461)

▼B

▼M2

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2016/522,

annetu 17 päivänä joulukuuta 2015,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 täydentämisestä siltä osin kuin on kyse mainitun asetuksen kolmansien maiden tiettyihin julkisiin elimiin ja keskuspankkeihin soveltamista koskevasta poikkeuksesta, markkinoiden manipuloinnin indikaattoreista, tietojen julkistamisen raja-arvoista, lykkäämistä koskevat ilmoitukset vastaanottavasta toimivaltaisesta viranomaisesta, suljettuina ajanjaksoina sallitusta kaupankäynnistä, johtohenkilöiden ilmoitettavien liiketoimien tyypeistä sekä sellaisten nimettyjen kauppapaikkojen luettelosta, joilla on merkittävä rajatylittävä ulottuvuus markkinoiden väärinkäytön valvonnassa

▼B

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

Tässä asetuksessa vahvistetaan yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat:

1. asetuksessa (EU) N:o 596/2014 säädetyistä velvoitteista ja kielloista myönnettävän poikkeuksen ulottamista koskemaan kolmansien maiden tiettyjä julkisia elimiä ja keskuspankkeja niiden hoitaessa tehtäviään rahapolitiikan, valuuttakurssipolitiikan tai julkisen velan hoitoa koskevan politiikan alalla;

2. markkinoiden manipuloinnin indikaattoreita, joista säädetään asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I;

3. päästöjen alarajoja, joiden ylittyessä päästöoikeuksien markkinoilla toimivien markkinaosapuolten on julkistettava sisäpiiritietoja;

4. toimivaltaista viranomaista, jolle on ilmoitettava sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämisestä;

5. olosuhteita, joissa liikkeeseenlaskija voi sallia kaupankäynnin suljetun ajanjakson aikana;

▼M2

6. liiketoimityyppejä, jotka synnyttävät velvollisuuden ilmoittaa johtohenkilöiden liiketoimista;

7. kauppapaikkoja, joilla on merkittävä rajatylittävä ulottuvuus markkinoiden väärinkäytön valvonnassa.

▼B

2 artikla

Määritelmät

Tätä asetusta sovellettaessa ’oman pääoman ehtoisilla arvopapereilla’ tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU ([1]) 4 artiklan 1 kohdan 44 alakohdan a alakohdassa mainittua siirtokelpoisten arvopapereiden lajia.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

▼B

3 artikla

Poikkeuksen soveltamisalaan kuuluvat kolmansien maiden julkiset elimet ja keskuspankit

Asetusta (EU) N:o 596/2014 ei sovelleta liiketoimiin, toimeksiantoihin eikä toimintaan rahapolitiikan, valuuttakurssipolitiikan tai julkisen velan hoitamista koskevan politiikan toteuttamiseksi, jos ne toteuttavat tämän asetuksen liitteessä I luetellut kolmansien maiden julkiset elimet ja keskuspankit toimivat yleisen edun mukaisesti ja ainoastaan näiden politiikkojen toteuttamiseksi.

4 artikla

Markkinoiden manipuloinnin indikaattorit

1. Asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevassa A jaksossa mainittujen vääriin tai harhaanjohtaviin signaaleihin sekä hintojen varmistamiseen liittyvien markkinoiden manipuloinnin indikaattorien osalta tämän asetuksen liitteessä II olevassa 1 jaksossa säädetään asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan A jakson a–g alakohdassa esitettyjä indikaattoreita koskevista käytännöistä.

2. Asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevassa B jaksossa mainittujen valetointen tai muiden vilpillisten menettelyjen tai järjestelyjen käyttöön liittyvien markkinoiden manipuloinnin indikaattorien osalta tämän asetuksen liitteessä II olevassa 2 jaksossa säädetään asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan B jakson a ja b alakohdassa esitettyjä indikaattoreita koskevista käytännöistä.

5 artikla

Hiilidioksidipäästöjen ja lämmöntuoton alarajat

1. Asetuksen (EU) N:o 596/2014 17 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa sovellettaessa

a) hiilidioksidiekvivalentin alaraja on 6 miljoonaa tonnia vuodessa;

b) lämmöntuoton alaraja on 2 430 MW.

2. Edellä 1 kohdassa säädettyjä alarajoja sovelletaan ryhmätasolla ja ne koskevat kaikkia liiketoimintoja, mukaan luettuina ilmailualan toiminnot ja laitokset, jotka ovat asianomaisen päästöoikeusmarkkinoiden toimijan, sen emoyrityksen tai sidosyrityksen omistuksessa tai määräysvallassa, tai joihin liittyvistä operatiivisista asioista asianomainen toimija, sen emoyritys tai sidosyritys vastaa joko kokonaan tai osittain.

6 artikla

Toimivaltaisen viranomaisen määrittäminen

1. Toimivaltainen viranomainen, jolle rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava asetuksen (EU) N:o 596/2014 17 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaisesti sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämisestä, on sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, jossa liikkeeseenlaskija on rekisteröity jossakin seuraavista tapauksista:

▼B

a) jos ja niin kauan kuin liikkeeseenlaskijalla on oman pääoman ehtoisia arvopapereita, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi tai joilla käydään kauppaa sen suostumuksella – tai joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi liikkeeseenlaskija on pyytänyt – kauppapaikassa siinä jäsenvaltiossa, jossa liikkeeseenlaskija on rekisteröity;

b) jos ja niin kauan kuin liikkeeseenlaskijalla ei ole oman pääoman ehtoisia arvopapereita, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi tai joilla käydään kauppaa sen suostumuksella – tai joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi liikkeeseenlaskija on pyytänyt – kauppapaikassa missä tahansa jäsenvaltiossa, edellyttäen että liikkeeseenlaskijalla on muita rahoitusvälineitä, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi tai joilla käydään kauppaa sen suostumuksella – tai joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi liikkeeseenlaskija on pyytänyt – kauppapaikassa siinä jäsenvaltiossa, jossa liikkeeseenlaskija on rekisteröity.

2. Kaikissa muissa tapauksissa, mukaan lukien ne liikkeeseenlaskijat, joiden kotipaikka on kolmannessa maassa, toimivaltainen viranomainen, jolle rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämisestä, on sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, jossa:

a) liikkeeseenlaskijalla on oman pääoman ehtoisia arvopapereita, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi tai joilla käydään kauppaa sen suostumuksella – tai joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi liikkeeseenlaskija on pyytänyt – kauppapaikassa ensimmäistä kertaa;

b) liikkeeseenlaskijalla on muita rahoitusvälineitä, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi tai joilla käydään kauppaa sen suostumuksella – tai joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi liikkeeseenlaskija on pyytänyt – kauppapaikassa ensimmäistä kertaa, jos ja niin kauan kuin liikkeeseenlaskijalla ei ole oman pääoman ehtoisia arvopapereita, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi tai joilla käydään kauppaa sen suostumuksella – tai joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi liikkeeseenlaskija on pyytänyt – kauppapaikassa missä tahansa jäsenvaltiossa.

Jos liikkeeseenlaskijalla on asiaankuuluvia rahoitusvälineitä, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi tai joilla käydään kauppaa sen suostumuksella – tai joiden kaupankäynnin kohteeksi ottamista liikkeeseenlaskija on pyytänyt – ensimmäistä kertaa kauppapaikoissa samanaikaisesti useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa, rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava lykkäämisestä sen kauppapaikan toimivaltaiselle viranomaiselle, joka on merkittävin markkina likviditeetillä mitattuna, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 600/2014 ([1]) 26 artiklan 9 kohdan b alakohdan mukaisesti annetussa komission delegoidussa asetuksessa määritetään.

3. Asetuksen (EU) N:o 596/2014 17 artiklan 4 kohdan mukaisten ilmoitusten osalta päästöoikeuksien markkinoilla toimivan markkinaosapuolen on ilmoitettava sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämisestä sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa päästöoikeuksien markkinoilla toimiva markkinaosapuoli on rekisteröity.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 600/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 84).

▼B

7 artikla

Kaupankäynti suljetun ajanjakson aikana

1. Liikkeeseenlaskijan palveluksessa johtotehtävissä toimivalla henkilöllä on oikeus käydä kauppaa asetuksen (EU) N:o 596/2014 19 artiklan 11 kohdassa määritellyn suljetun ajanjakson aikana, jos

a) yksi asetuksen (EU) N:o 596/2014 19 artiklan 12 kohdassa tarkoitetuista edellytyksistä täyttyy;

b) johtotehtävissä oleva henkilö pystyy osoittamaan, että kyseistä liiketoimea ei voida toteuttaa muuna ajankohtana kuin suljetun ajanjakson aikana.

▼M2

2. Asetuksen (EU) N:o 596/2014 19 artiklan 12 kohdan a alakohdassa määritetyissä olosuhteissa johtotehtävissä toimivan henkilön on ennen suljetun ajanjakson aikana toteutettavaa kaupankäyntiä esitettävä liikkeeseenlaskijalle perusteltu kirjallinen pyyntö saadakseen tältä luvan myydä välittömästi osakkeita tai muita rahoitusvälineitä kuin osakkeita suljetun ajanjakson aikana.

Kirjallisessa pyynnössä on kuvailtava suunniteltua myyntiä ja selvitettävä, miksi osakkeiden tai muiden rahoitusvälineiden kuin osakkeiden myynti on ainoa kohtuullinen vaihtoehto saada tarvittava rahoitus.

▼B

8 artikla

Poikkeukselliset olosuhteet

▼M2

1. Kun liikkeeseenlaskija harkitsee luvan myöntämistä osakkeidensa tai muiden rahoitusvälineiden kuin osakkeiden välittömälle myynnille suljetun ajanjakson aikana, liikkeeseenlaskijan on arvioitava 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu kirjallinen pyyntö tapauskohtaisesti. Liikkeeseenlaskijalla on oikeus sallia osakkeiden tai muiden rahoitusvälineiden kuin osakkeiden välitön myynti ainoastaan silloin, kun tällaisten liiketoimien olosuhteet katsotaan poikkeuksellisiksi.

▼B

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja olosuhteita on pidettävä poikkeuksellisina, jos ne ovat erittäin kiireellisiä, ennalta arvaamattomia, pakottavia ja niiden syy on johtotehtävissä toimivasta henkilöstä riippumaton, eikä tällä ole määräysvaltaa niihin.

3. Kun liikkeeseenlaskija tutkii, ovatko 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitetussa kirjallisessa pyynnössä kuvatut olosuhteet poikkeuksellisia, sen on otettava huomioon muiden indikaattorien lisäksi se, onko johtotehtävissä toimiva henkilö jommassakummassa seuraavista tilanteista ja missä määrin:

a) häneen kohdistuu pyynnön esittämishetkellä oikeudellisesti täytäntöönpanokelpoinen rahallinen sitoumus tai vaade; tai

▼M2

b) hänen on noudatettava ennen suljetun ajanjakson alkamista syntynyttä velvoitetta tai hän on ennen suljetun ajanjakson alkamista syntyneessä tilanteessa, joka edellyttää rahamäärän, mukaan lukien verovelka, maksamista kolmannelle osapuolelle, eikä hän voi kohtuudella noudattaa rahallista sitoumusta tai vaadetta muulla tavoin kuin myymällä välittömästi osakkeita tai muita rahoitusvälineitä kuin osakkeita.

▼B

9 artikla

Suljetun ajanjakson aikana toteutettavan kaupankäynnin ominaispiirteet

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus sallia, että liikkeeseenlaskijan palveluksessa johtotehtävissä toimiva henkilö käy suljetun ajanjakson aikana kauppaa omaan lukuunsa tai kolmannen osapuolen lukuun muun muassa seuraavissa olosuhteissa:

a) henkilölle on myönnetty rahoitusvälineitä osana työntekijäjärjestelmää edellyttäen, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

   i) liikkeeseenlaskija on aiemmin hyväksynyt työntekijäjärjestelmän ja sen ehdot kansallisen lainsäädännön mukaisesti, ja kyseisen järjestelmän ehdoissa määritetään myönnettävien rahoitusvälineiden myöntämisen ajankohta ja rahallinen arvo taikka perusteet tämän rahallisen arvon laskemiseksi, eikä harkintavaltaa voida käyttää;

   ii) johtotehtävissä toimivalla henkilöllä ei ole harkintavaltaa myönnettävien rahoitusvälineiden hyväksymisen suhteen;

b) henkilölle on myönnetty rahoitusvälineitä osana työntekijäjärjestelmää, joka toteutetaan suljetun ajanjakson aikana, ja seuraavat edellytykset täyttyvät: rahoitusvälineiden ehtoihin, jaksotukseen, myöntämisen ajankohtaan, rahoitusvälineiden saamiseen oikeutettuihin henkilöryhmiin ja myönnettävien rahoitusvälineiden määrään sovelletaan ennalta suunniteltua järjestelmällistä lähestymistapaa, ja rahoitusvälineiden myöntäminen tapahtuu määritettyjen puitteiden mukaisesti, jolloin sisäpiiritiedot eivät voi vaikuttaa rahoitusvälineiden myöntämiseen;

c) henkilö toteuttaa työntekijäjärjestelmän mukaisesti myönnetyn option tai warrantin tai vaihtaa vaihtovelkakirjan, kun tällaisen option, warrantin tai vaihtovelkakirjan erääntymispäivä on suljetulla ajanjaksolla, sekä myy toteuttamisesta tai vaihtamisesta saadut osakkeet, edellyttäen että kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

   i) johtotehtävissä toimiva henkilö ilmoittaa liikkeeseenlaskijalle toteuttamisesta tai vaihtamisesta vähintään neljä kuukautta ennen niiden eräpäivää;

   ii) johtotehtävissä toimivan henkilön päätös on peruuttamaton;

   iii) johtotehtävissä toimiva henkilö on saanut liikkeeseenlaskijalta etukäteen luvan kaupankäyntiin;

▼B

d) henkilö hankkii rahoitusvälineitä osana työntekijöiden säästöjärjestelmää edellyttäen, että kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

i) johtotehtävissä toimiva henkilö on liittynyt järjestelmään ennen suljetun ajanjakson alkua, paitsi jos hän ei voi liittyä järjestelmään muuna aikana työsuhteen alkamispäivän vuoksi;

ii) johtotehtävissä oleva henkilö ei muuta järjestelmään osallistumisensa ehtoja eikä peruuta osallistumistaan järjestelmään suljetun ajanjakson aikana;

iii) ostotoimet toteutetaan selkeästi järjestelmän ehtojen mukaisesti, eikä johtotehtävissä toimivalla henkilöllä ole oikeutta tai oikeudellista mahdollisuutta muuttaa niitä suljetun ajanjakson aikana, tai ostotoimet on järjestelmän ehdoissa suunniteltu tapahtumaan ajankohtana, joka osuu suljetulle ajanjaksolle;

e) henkilö siirtää tai vastaanottaa suoraan tai välillisesti rahoitusvälineitä edellyttäen, että rahoitusvälineet siirretään johtotehtävissä toimivan henkilön kahden tilin välillä eikä kyseinen siirto johda rahoitusvälineiden hinnan muuttumiseen;

f) henkilö hankkii liikkeeseenlaskijalta johtoaseman edellytyksenä olevia osakkeita tai osakkeensaantioikeuksia, ja kyseisen hankinnan viimeinen mahdollinen päivä ajoittuu liikkeeseenlaskijan yhtiöjärjestyksen tai muiden sovellettavien sääntöjen mukaisesti suljetulle ajanjaksolle, edellyttäen että johtotehtävissä toimiva henkilö toimittaa liikkeeseenlaskijalle todisteet siitä, miksi hankinta ei tapahdu muuna ajankohtana, ja liikkeeseenlaskija hyväksyy esitetyt todisteet.

10 artikla

Ilmoitettavat liiketoimet

1. Asetuksen (EU) N:o 596/2014 19 artiklan mukaisesti ja kyseisen asetuksen 19 artiklan 7 kohdassa tarkoitettujen liiketoimien lisäksi liikkeeseenlaskijan tai päästöoikeuksien markkinoilla toimivan markkinaosapuolen palveluksessa johtotehtävissä toimivien henkilöiden sekä heidän lähipiiriinsä kuuluvien henkilöiden on ilmoitettava liikkeeseenlaskijalle tai päästöoikeuksien markkinoilla toimivalle markkinaosapuolelle ja toimivaltaiselle viranomaiselle liiketoimistaan.

Näiden ilmoitettujen liiketoimien on katettava kaikki liiketoimet, jotka johtotehtävissä toimivat henkilöt suorittavat omaan lukuunsa ja jotka liittyvät liikkeeseenlaskijan osalta sen osakkeisiin tai vieraan pääoman ehtoisiin rahoitusvälineisiin taikka johdannaisiin tai muihin niihin liittyviin rahoitusvälineisiin, ja päästöoikeuksien markkinoilla toimivien markkinaosapuolten osalta päästöoikeuksiin, niihin perustuviin huutokauppatuotteisiin tai niihin liittyviin johdannaisiin.

2. Kyseisiä ilmoitettavia liiketoimia ovat muun muassa seuraavat:

a) hankinta, luovutus, lyhyeksimyynti, merkintä ja vaihto;

▼B

b) osakeoption hyväksyminen tai toteuttaminen, mukaan luettuina johtohenkilöille tai työntekijöille osana palkitsemispakettia myönnetyt osakeoptiot, sekä osakeoption toteutuksesta saatavien osakkeiden luovutus;

c) osakkeenvaihtosopimuksen tekeminen tai toteuttaminen;

d) johdannaisilla toteutettavat tai niihin liittyvät liiketoimet, mukaan luettuina käteisvaroina maksettavat liiketoimet;

e) asianomaisen liikkeeseenlaskijan rahoitusvälinettä tai päästöoikeuksia taikka niihin perustuvia huutokauppatuotteita koskevan hinnanerosopimuksen tekeminen;

f) oikeuksien, mukaan luettuina myynti- ja osto-optiot, ja warranttien hankinta, luovutus ja käyttäminen;

g) pääoman korotukseen tai vieraan pääoman ehtoiseen rahoitusvälineeseen liittyvä merkintä;

h) asianomaisen liikkeeseenlaskijan vieraan pääoman ehtoiseen rahoitusvälineeseen liittyvillä johdannaisilla ja rahoitusvälineillä, mukaan luettuina luottoriskinvaihtosopimukset, suoritetut liiketoimet;

i) määrättyjen edellytysten täyttymisestä riippuvat ehdolliset liiketoimet ja liiketoimien toteuttaminen käytännössä;

j) rahoitusvälineen automaattinen tai muuntyyppinen muuntaminen toiseksi rahoitusvälineeksi, mukaan lukien vaihtovelkakirjan vaihtaminen osakkeiksi;

k) saadut ja annetut lahjat ja lahjoitukset sekä saadut perinnöt;

l) indeksiin sidotuilla tuotteilla, koreilla ja johdannaisilla toteutetut liiketoimet siinä määrin kuin asetuksen (EU) N:o 596/2014 19 artiklassa edellytetään ilmoitusta;

m) liiketoimet sijoitusrahastojen, mukaan luettuina Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU ([1]) 1 artiklassa tarkoitetut vaihtoehtoiset sijoitusrahastot, osakkeilla tai osuuksilla siinä määrin asetuksen (EU) N:o 596/2014 19 artiklassa edellytetään ilmoitusta;

n) vaihtoehtoisen sijoitusrahaston, johon johtotehtävissä toimiva henkilö tai hänen lähipiiriinsä kuuluva henkilö on sijoittanut, hoitajan toteuttamat liiketoimet siinä määrin asetuksen (EU) N:o 596/2014 19 artiklassa edellytetään ilmoitusta;

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 1).

▼B

o) liiketoimet, jotka kolmas osapuoli on toteuttanut johtotehtävissä toimivan henkilön tai tämän lähipiiriin kuuluvan henkilön puolesta tai hyväksi salkunhoitoon tai omaisuudenhoitoon liittyvän henkilökohtaisen toimeksiannon mukaisesti;

p) liikkeeseenlaskijan osakkeiden tai vieraan pääoman ehtoisten rahoitusvälineiden tai niihin liittyvien johdannaisten tai muiden rahoitusvälineiden lainaksi antaminen tai ottaminen.

▼M2

10 a artikla

Nimetyt kauppapaikat tarjoustietojen vaihtoa varten

Liitteessä III lueteltuja kauppapaikkoja pidetään kauppapaikkoina, joilla on merkittävä rajatylittävä ulottuvuus markkinoiden väärinkäytön valvonnassa asetuksen (EU) N:o 596/2014 25 a artiklassa tarkoitettujen osakkeiden osalta.

▼B

11 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 3 päivästä heinäkuuta 2016.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

▼M1

LIITE I

1. Australia:
   - — Australian keskuspankki (Reserve Bank of Australia);
   - — Julkisten varojen ja velkojen hoidosta vastaava virasto (Australian Office of Financial Management);
2. Brasilia:
   - — Brasilian keskuspankki;
   - — Valtiokonttori;
3. Kanada:
   - — Kanadan keskuspankki (Bank of Canada);
   - — Valtiovarainministeriö (Department of Finance Canada);
4. Kiina:
   - — Kiinan keskuspankki;
5. Hongkongin erityishallintoalue:
   - — Hongkongin rahapoliittinen viranomainen (Hongkong Monetary Authority);
   - — Rahoituspalveluista ja valtionkassasta vastaava virasto (Financial Services and the Treasury Bureau of Hongkong);
6. Intia:
   - — Intian keskuspankki (Reserve Bank of India);
7. Japani:
   - — Japanin keskuspankki;
   - — Valtiovarainministeriö;
8. Meksiko:
   - — Meksikon keskuspankki;
   - — Valtion varoista ja julkisesta velasta vastaava ministeriö;
9. Singapore:
   - — Singaporen rahaviranomainen (Monetary Authority of Singapore);
10. Etelä-Korea:
    - — Etelä-Korean keskuspankki;
    - — Etelä-Korean strategia- ja finanssiministeriö;
11. Sveitsi:
    - — Sveitsin keskuspankki;
    - — Sveitsin liittovaltion talousministeriö;
12. Turkki:
    - — Turkin tasavallan keskuspankki;
    - — Turkin tasavallan valtiovarainministeriön sihteeristö;

▼C1

13. Yhdistynyt kuningaskunta:
    - — Bank of England;
    - — Her Majesty's Treasury;

▼M1

14. Yhdysvallat:
    - — Keskuspankki (Federal Reserve);
    - — Valtiovarainministeriö (US Department of the Treasury).

▼B

LIITE II

Markkinoiden manipuloinnin indikaattorit

1 JAKSO

VÄÄRIIN TAI HARHAANJOHTAVIIN SIGNAALEIHIN SEKÄ HINTOJEN VARMISTAMISEEN LIITTYVÄT MARKKINOIDEN MANIPULOINNIN INDIKAATTORIT (ASETUKSEN (EU) N:o 596/2014 LIITTEESSÄ I OLEVA A JAKSO)

1. Käytännöt, jotka täsmentävät asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan A jakson a alakohdassa esitettyä indikaattoria:

a) Rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen positioiden ostaminen jälkimarkkinoilla, myös salaa yhteistyössä toimivien osapuolten toimesta, sen jälkeen kun allokaatio on tapahtunut ensimarkkinoilla; tavoitteena on saada hinta keinotekoiselle tasolle ja herättää muiden sijoittajien kiinnostus – yleensä esimerkiksi osakkeiden kyseessä ollessa osapuolten salaa yhteistyössä toimiminen listautumisannin, johon kyseiset osapuolet osallistuvat, jälkimarkkinoilla. Tätä käytäntöä voidaan havainnollistaa myös seuraavilla markkinoiden manipuloinnin lisäindikaattoreilla:

i) liiketoimien ja/tai kauppaa koskevien toimeksiantojen epätavallinen keskittyminen joko yleisesti tai ainoastaan yhdelle yhtä tai useampaa tiliä käyttävälle henkilölle tai rajatulle määrälle henkilöitä;

ii) liiketoimet tai kauppaa koskevat toimeksiannot, joilla ei ole muuta ilmeistä perustetta kuin hinnan nostaminen tai kaupankäyntivolyymin kasvattaminen lähelle tiettyä viitetasoa kaupankäyntipäivänä, esimerkiksi kaupankäynnin alkaessa tai lähellä sen päättymistä.

b) Liiketoimet tai kauppaa koskevat toimeksiannot, joiden toteuttaminen luo esteitä rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen hintojen laskulle alle tietyn tason tai nousulle yli tietyn tason, jotta vältetään kielteiset seuraukset rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen hinnan muutoksista – yleensä kyseessä on ylä- tai alarajan luominen hintakehitykselle (creation of a floor, or a ceiling in the price pattern). Tätä käytäntöä voidaan havainnollistaa myös seuraavilla markkinoiden manipuloinnin lisäindikaattoreilla:

i) liiketoimet tai kauppaa koskevat toimeksiannot, jotka vaikuttavat tai todennäköisesti vaikuttavat niin, että arvopaperin hinta nousee, laskee tai pysyy ennallaan ennen arvopaperiin liittyvän johdannaisen tai vaihdettavissa olevan arvopaperin liikkeeseenlaskua, vapaaehtoista lunastusta tai erääntymistä;

ii) liiketoimet tai kauppaa koskevat toimeksiannot, jotka vaikuttavat tai todennäköisesti vaikuttavat niin, että painotettu keskimääräinen hinta nousee tai laskee pörssipäivänä tai sen jonkin osan aikana;

iii) liiketoimet tai kauppaa koskevat toimeksiannot, jotka vaikuttavat tai todennäköisesti vaikuttavat niin, että kohde-etuutena olevan rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen hinta pysyy tasolla, joka ylittää tai alittaa siihen kytkeytyvän johdannaisen eräpäivänä toteutushinnan tai muun raja-arvon tai laukaisutason (barrier), jonka mukaisesti maksu määräytyy;

▼B

iv) millä tahansa kauppapaikalla toteuttavat liiketoimet, jotka vaikuttavat tai todennäköisesti vaikuttavat niin, että kohde-etuutena olevan rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen hinta muuttuu siten, että se ylittää tai alittaa kohde-etuuteen kytkeytyvän johdannaisen eräpäivänä toteutushinnan tai muun raja-arvon tai laukaisutason (barrier), jonka mukaisesti maksu määräytyy;

v) liiketoimet, jotka aiheuttavat tai todennäköisesti aiheuttavat muutoksia rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen suoritushintaan, jota käytetään viitearvona tai määräävänä tekijänä laskettaessa vakuusvaatimuksia.

c) Kaupantekoa koskevien pienten toimeksiantojen (ping orders) tekeminen tavoitteena saada selville peitettyjen toimeksiantojen taso ja erityisesti arvioida piilossa olevan kaupankäyntijärjestelmän (dark platform) sisältöä.

d) Kaupantekoa koskevien toimeksiantojen tai toimeksiantojen sarjan tekeminen tavoitteena saada selville muiden markkinatoimijoiden toimeksiannot ja sen jälkeen hyödyntää saatuja tietoja tekemällä oma toimeksianto (phishing).

▼M2

1 a. Arvioidessaan, muodostavatko annetut kauppaa koskevat toimeksiannot tai toteutetut liiketoimet merkittävän osan toimeksiantojen tai liiketoimien volyymista asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan A jakson a alakohdassa esitettyä indikaattoria sovellettaessa, markkinaosapuolet ja toimivaltaiset viranomaiset voivat ottaa huomioon ajanjakson, joka on pidempi tai lyhyempi kuin yksi päivä tai yksi kaupankäyntijakso. Lisäksi, asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan A jakson a alakohdassa esitettyä indikaattoria sovellettaessa, markkinaosapuolet ja toimivaltaiset viranomaiset voivat ottaa huomioon myös sellaiset kauppaa koskevat toimeksiannot tai liiketoimet, jotka johtavat rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen volyymin merkittävään muutokseen.

▼B

2. Käytännöt, jotka täsmentävät asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan A jakson b alakohdassa esitettyä indikaattoria:

a) Tämän jakson 1 kohdan a alakohdassa esitetty käytäntö, johon kuuluu yleensä esimerkiksi osakkeiden tapauksessa osapuolten salaa yhteistyössä toimiminen listautumisannin, johon kyseiset osapuolet osallistuvat, jälkimarkkinoilla.

b) Hyödynnetään määräävän aseman antavaa huomattavaa vaikutusvaltaa, joka liittyy rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen tarjontaan, kysyntään tai toimitusmekanismiin, jotta voidaan olennaisesti vääristää tai todennäköisesti vääristää hintoja, joilla muiden sopimuspuolten on toimitettava, otettava toimitus vastaan tai lykättävä sitä täyttääkseen velvoitteensa (abusive squeeze).

c) Yritys käy kauppaa tai tekee kauppaa koskevia toimeksiantoja (mukaan lukien kiinnostuksen ilmaukset) yhdellä kauppapaikalla tai kauppapaikan ulkopuolella tavoitteena vaikuttaa epäasianmukaisesti saman rahoitusvälineen hintaan toisella kauppapaikalla tai kauppapaikan ulkopuolella taikka rahoitusvälineeseen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen hintaan (inter-trading venues manipulation; kaupankäynti yhdellä kauppapaikalla tai kauppapaikan ulkopuolella, jotta voidaan epäasianmukaisesti asettaa rahoitusvälineen hinta toisella kauppapaikalla tai kauppapaikan ulkopuolella). Tätä käytäntöä voidaan havainnollistaa myös seuraavilla markkinoiden manipuloinnin lisäindikaattoreilla:

▼B

i) liiketoimen toteuttaminen vaihtelemalla osto- ja myyntitarjouksia, kun osto- ja myyntitarjousten erolla on merkitystä määritettäessä jonkin muun liiketoimen hintaa samalla tai muulla kauppapaikalla;

ii) edellä tämän jakson 1 kohdan b alakohdan i, iii, iv ja v alakohdassa esitetyt indikaattorit.

d) Yritys käy kauppaa tai tekee kauppaa koskevia toimeksiantoja (mukaan lukien kiinnostuksen ilmaukset) yhdellä kauppapaikalla tai sen ulkopuolella tavoitteena epäasianmukaisesti vaikuttaa rahoitusvälineeseen liittyvän rahoitusvälineen hintaan samalla tai toisella kauppapaikalla taikka kauppapaikan ulkopuolella, tai vaikuttaa rahoitusvälineeseen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai rahoitusvälineeseen liittyvän päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen hintaan (cross-product manipulation; kaupankäynti rahoitusvälineellä, jotta voidaan epäasianmukaisesti asettaa siihen liittyvän rahoitusvälineen hinta toisella tai samalla kauppapaikalla tai kauppapaikan ulkopuolella). Tätä käytäntöä voidaan havainnollistaa myös tämän jakson 1 kohdan b alakohdan i, iii, iv ja v alakohdassa ja 2 kohdan c alakohdan i alakohdassa tarkoitetuilla indikaattoreilla.

▼M2

2 a. Asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan A jakson b alakohdassa esitetyssä indikaattorissa tarkoitettu merkittävä ostopositio voi kattaa sekä jo otetut positiot että meneillään olevilla toimeksiannoilla toteutettavan potentiaalisen position. Markkinaosapuolet ja toimivaltaiset viranomaiset voivat asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan A jakson b alakohdassa esitettyä indikaattoria sovellettaessa ottaa huomioon myös sellaisten henkilöiden antamat kauppaa koskevat toimeksiannot tai toteuttamat liiketoimet, joilla ei ole merkittävää osto- tai myyntipositiota mutta joilla on merkittävä intressi rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen hinnanmuutokselle tai jotka altistuvat sille, myös vakuuksien muutospyyntöjen tai velan sopimusvakuuksien kautta.

▼B

3. Käytännöt, jotka täsmentävät asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan A jakson c alakohdassa esitettyä indikaattoria:

a) Rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen ostamista tai myymistä koskevat järjestelyt, joissa edunsaajan osuus tai markkinariski ei muutu tai joissa edunsaajan osuutta tai markkinariskiä siirretään yhteistyössä tai salaa toimivien osapuolten välillä (wash trades). Tätä käytäntöä voidaan havainnollistaa myös seuraavilla markkinoiden manipuloinnin lisäindikaattoreilla:

i) liiketoimen epätavallinen toistaminen muutaman osapuolen välillä tietyn ajanjakson ajan;

ii) liiketoimet tai kauppaa koskevat toimeksiannot, jotka muuttavat tai todennäköisesti muuttavat position arvostusta, mutta eivät kasvata tai pienennä sen kokoa;

iii) tämän jakson 1 kohdan a alakohdan i alakohdassa esitetty indikaattori.

b) Kauppaa koskevat toimeksiannot, liiketoimet tai liiketoimien sarjat, joista ilmoitetaan julkisesti tarkoituksena luoda vaikutelma, että rahoitusvälineellä, siihen liittyvää hyödykettä koskevalla spot-sopimuksella tai päästöoikeuksiin perustuvalla huutokauppatuotteella käydään kauppaa tai että sen hinta liikkuu (painting the tape). Tätä käytäntöä voidaan havainnollistaa myös tämän jakson 1 kohdan a alakohdan i alakohdassa ja 3 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitetuilla indikaattoreilla.

▼B

c) Liiketoimet, joissa yksi osapuoli tai useampi salaa yhteistyössä toimiva osapuoli antaa samanaikaisesti tai lyhyin väliajoin osto- ja myyntitoimeksiannot, joissa hinta ja määrä ovat lähes samat (improper matched orders). Tätä käytäntöä voidaan havainnollistaa myös seuraavilla markkinoiden manipuloinnin lisäindikaattoreilla:

i) liiketoimet tai kauppaa koskevat toimeksiannot, jotka vaikuttavat tai todennäköisesti vaikuttavat niin, että pystytään asettamaan markkinahinta, kun se ei muuten olisi mahdollista tarjouskirjan likviditeetin tai syvyyden vuoksi saman kaupankäyntijakson aikana;

ii) tämän jakson 1 kohdan a alakohdan i alakohdassa sekä 3 kohdan a alakohdan i ja ii alakohdassa esitetyt indikaattorit.

d) Liiketoimi tai liiketoimien sarja, jonka tarkoitus on salata rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen omistus rikkomalla tietojen julkistamisvaatimuksia siten, että rahoitusväline, siihen liittyvä hyödykettä koskeva spot-sopimus tai päästöoikeuksiin perustuva huutokauppatuote on yhden tai useamman salaa yhteistyössä toimivan osapuolen nimissä. Rahoitusvälineestä, siihen liittyvästä hyödykettä koskevasta spot-sopimuksesta tai päästöoikeuksiin perustuvasta huutokauppatuotteesta julkistetuista tiedoista eivät käy ilmi todelliset omistussuhteet (concealing ownership). Tätä käytäntöä voidaan havainnollistaa myös tämän jakson 3 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitetulla indikaattorilla.

4. Käytännöt, jotka täsmentävät asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan A jakson d alakohdassa esitettyä indikaattoria:

a) Tämän jakson 3 kohdan b alakohdassa esitetty käytäntö (painting the tape).

b) Tämän jakson 3 kohdan c alakohdassa esitetty käytäntö (improper matched orders).

c) Rahoitusvälineessä, siihen liittyvässä hyödykettä koskevassa spot-sopimuksessa tai päästöoikeuksiin perustuvassa huutokauppatuotteessa otetaan pitkä positio, minkä jälkeen jatketaan ostoja ja/tai levitetään väärää positiivista tietoa kyseisestä välineestä, sopimuksesta tai huutokauppatuotteesta tavoitteena nostaa kyseisen välineen, sopimuksen tai huutokauppatuotteen hintaa lisäämällä kyseisen välineen, sopimuksen tai huutokauppatuotteen houkuttelevuutta muiden ostajien silmissä. Kun hinta on saatu keinotekoisen korkealle tasolle, hallussa oleva pitkä positio myydään (pump and dump).

d) Rahoitusvälineessä, siihen liittyvässä hyödykettä koskevassa spot-sopimuksessa tai päästöoikeuksiin perustuvassa huutokauppatuotteessa otetaan lyhyt positio, minkä jälkeen jatketaan myyntejä ja/tai levitetään väärää negatiivista tietoa kyseisestä välineestä, sopimuksesta tai huutokauppatuotteesta tavoitteena laskea kyseisen välineen, sopimuksen tai huutokauppatuotteen hintaa vähentämällä kyseisen välineen, sopimuksen tai huutokauppatuotteen houkuttelevuutta muiden ostajien silmissä. Kun hinta on laskenut, hallussa oleva lyhyt positio suljetaan (trash and cash).

▼B

e) Useiden kauppaa koskevien toimeksiantojen tekeminen ja/tai toimeksiantojen peruuttaminen ja/tai muuttaminen, jotta voidaan aiheuttaa epävarmuutta muille osapuolille, hidastaa niiden kaupankäyntiä ja/tai peittää oma strategia (quote stuffing).

f) Kauppaa koskevat toimeksiannot tai toimeksiantojen sarjat, liiketoimet tai liiketoimien sarjat, joilla pyritään aloittamaan hintatrendi tai vahvistamaan sitä ja kannustamaan muita osapuolia vauhdittamaan tai jatkamaan trendiä, jotta voidaan saada aikaan tilaisuus position sulkemiseen tai avaamiseen suotuisaan hintaan (momentum ignition). Tätä käytäntöä voidaan havainnollistaa myös peruutettujen toimeksiantojen suurella osuudella (esimerkiksi toimeksiannosta kauppaan -suhde (order-to-trade ratio)), johon voidaan yhdistää volyymia kuvaava suhdeluku (esimerkiksi rahoitusvälineiden määrä toimeksiantoa kohti).

▼M2

4 a. Asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan A jakson d alakohdassa esitetyssä indikaattorissa tarkoitetut positioiden muuttumiset käänteisiksi kattavat toimia, jotka johtavat tosiasiallisiin tai mahdollisiin muutoksiin nimellisvolyymeissä tai rahoitusriskeissä asianomaisessa välineessä tai joukossa toisiinsa läheisesti liittyviä välineitä eli välineissä, joiden hinta riippuu kyseisen joukon muista välineistä tai vaikuttaa niihin. Arvioidessaan, muodostavatko annetut kauppaa koskevat toimeksiannot tai toteutetut liiketoimet merkittävän osan toimeksiantojen tai liiketoimien volyymista asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan A jakson d alakohdassa esitettyä indikaattoria sovellettaessa, markkinaosapuolet ja toimivaltaiset viranomaiset voivat ottaa huomioon ajanjakson, joka on pidempi tai lyhyempi kuin yksi päivä tai yksi kaupankäyntijakso. Lisäksi, asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan A jakson d alakohdassa esitettyä indikaattoria sovellettaessa, markkinaosapuolet ja toimivaltaiset viranomaiset voivat ottaa huomioon myös sellaiset kauppaa koskevat toimeksiannot tai liiketoimet, jotka johtavat rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen volyymin merkittävään muutokseen.

▼B

5. Käytännöt, jotka täsmentävät asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan A jakson e alakohdassa esitettyä indikaattoria:

a) Tämän jakson 1 kohdan b alakohdassa esitetty käytäntö, jossa on kyse ylä- tai alarajan luomisesta hintakehitykselle (creation of a floor or a ceiling in the price pattern).

b) Tämän jakson 2 kohdan c alakohdassa esitetty käytäntö, jossa on yleensä kyse kaupankäynnistä yhdellä kauppapaikalla tai sen ulkopuolella tavoitteena epäasianmukaisesti vaikuttaa rahoitusvälineen hintaan toisella kauppapaikalla tai kauppapaikan ulkopuolella (inter-trading venues manipulation).

c) Tämän jakson 2 kohdan d alakohdassa esitetty käytäntö, jossa on yleensä kyse kaupankäynnistä rahoitusvälineellä tavoitteena epäasianmukaisesti vaikuttaa siihen liittyvän rahoitusvälineen hintaan samalla tai toisella kauppapaikalla taikka kauppapaikan ulkopuolella (cross-product manipulation).

d) Rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen ostaminen tai myyminen tarkoituksellisesti kaupankäyntijakson tiettynä ajankohtana (esim. kaupankäynnin alussa tai lopussa tai kauppojen toteutusvaiheessa) tavoitteena laskea tai nostaa viitehinta (esimerkiksi avaus- tai sulkemishinta tai toteutushinta) määrätylle tasolle tai ylläpitää sitä tietyllä tasolla (marking the close). Tätä käytäntöä voidaan havainnollistaa myös seuraavilla markkinoiden manipuloinnin lisäindikaattoreilla:

▼B

i) huomattavia volyymeja koskevien toimeksiantojen tekeminen kaupankäyntijärjestelmän keskitettyyn tilauskirjaan muutamaa minuuttia ennen huutokaupan hintojen määräytymisajanjaksoa ja kyseisten toimeksiantojen peruuttaminen muutamaa sekuntia ennen kuin tarjouskirja suljetaan huutokauppahinnan laskemista varten, jotta teoreettinen avaushinta näyttäisi olevan korkeampi tai alhaisempi kuin mitä se muuten olisi;

ii) tämän jakson 1 kohdan b alakohdan i, iii, iv ja v alakohdassa esitetyt indikaattorit;

iii) niin suurien liiketoimien suorittaminen tai kauppaa koskevien toimeksiantojen tekeminen lähellä tiettyä viitetasoa kaupankäyntipäivän aikana, että on ilmeistä, että niillä on markkinoiden kokoon suhteutettuna huomattava vaikutus tarjontaan, kysyntään, hintaan tai arvoon;

iv) liiketoimet tai kauppaa koskevat toimeksiannot, joilla ei ole muuta ilmeistä perustetta kuin hinnan nostaminen tai laskeminen tai kaupankäyntivolyymin kasvattaminen lähelle tiettyä viitetasoa kaupankäyntipäivänä, esimerkiksi kaupankäynnin alkaessa tai lähellä sen päättymistä.

▼M2

e) Useiden tai suurten kauppaa koskevien toimeksiantojen tallentaminen tarjouskirjaan, usein parasta tarjoustasoa huonommalle tasolle, kaupan toteuttamiseksi tarjouskirjan vastakkaisella puolella. Kaupan toteuduttua poistetaan toimeksiannot, joita ei ollut tarkoitus toteuttaa (layering and spoofing). Kyseistä käytäntöä voidaan havainnollistaa myös tämän jakson 4 kohdan f alakohdassa esitetyllä indikaattorilla.

▼B

f) Tämän jakson 4 kohdan e alakohdassa esitetty käytäntö (quote stuffing).

g) Tämän jakson 4 kohdan f alakohdassa esitetty käytäntö (momentum ignition).

▼M2

5 a. Asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan A jakson e alakohdassa esitetyssä indikaattorissa tarkoitettu ajanjakso voi vaihdella rahoitusvälineiden likviditeetin ja markkinaominaisuuksien mukaan. Kyseistä indikaattoria sovellettaessa hinnanmuutoksen muuttuminen käänteiseksi voi olla joko täydellinen tai osittainen.

▼B

6. Käytännöt, jotka täsmentävät asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan A jakson f alakohdassa esitettyä indikaattoria:

a) Toimeksiantojen tekeminen ja niiden peruuttaminen ennen toteuttamista, mikä antaa tai todennäköisesti antaa väärän vaikutelman siitä, että rahoitusvälineellä, siihen liittyvällä hyödykettä koskevalla spot-sopimuksella tai päästöoikeuksiin perustuvalla huutokauppatuotteella on kysyntää tai tarjontaa kyseisellä hinnalla (placing orders with no intention of executing them). Tätä käytäntöä voidaan havainnollistaa myös seuraavilla markkinoiden manipuloinnin lisäindikaattoreilla:

i) kauppaa koskevat toimeksiannot hinnalla, joka nostaa voimassa olevaa ostotarjousta tai laskee myyntitarjousta, jolloin rahoitusvälineeseen liittyvien rahoitusvälineiden hinta (todennäköisesti) nousee tai laskee;

▼M2

ii) tämän jakson 4 kohdan f alakohdassa esitetty indikaattori.

▼B

b) Tämän jakson 1 kohdan b alakohdassa esitetty käytäntö, jossa on kyse ylä- tai alarajan luomisesta hintakehitykselle (creation of a floor or a ceiling in the price pattern).

c) Osto- ja myyntitarjousten erojen siirtäminen keinotekoiselle tasolle ja/tai erojen pitäminen keinotekoisella tasolla käyttämällä markkinavoimaa (excessive bid-offer spreads). Tätä käytäntöä voidaan havainnollistaa myös seuraavilla markkinoiden manipuloinnin lisäindikaattoreilla:

i) liiketoimet tai kauppaa koskevat toimeksiannot, jotka vaikuttavat tai todennäköisesti vaikuttavat niin, että kaupankäynnin turvarajat ylittyvät (esimerkiksi hinta- ja volyymirajat ja osto- ja myyntitarjousten erojen parametrit);

ii) Tämän jakson 2 kohdan c alakohdan i alakohdassa esitetty indikaattori.

d) Kauppaa koskevat toimeksiannot, jotka nostavat rahoitusvälineen, siihen liittyvää hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen ostotarjousta (tai laskevat myyntitarjousta), jotta sen hinta nousee (tai laskee) (advancing the bid). Tätä käytäntöä voidaan havainnollistaa myös tämän jakson 6 kohdan a alakohdan i alakohdassa esitetyllä indikaattorilla.

e) Tämän jakson 2 kohdan c alakohdassa esitetty käytäntö, jossa on yleensä kyse kaupankäynnistä yhdellä kauppapaikalla tai sen ulkopuolella tavoitteena epäasianmukaisesti vaikuttaa rahoitusvälineen hintaan toisella kauppapaikalla tai kauppapaikan ulkopuolella (inter-trading venues manipulation).

f) Tämän jakson 2 kohdan d alakohdassa esitetty käytäntö, jossa on yleensä kyse kaupankäynnistä rahoitusvälineellä tavoitteena epäasianmukaisesti vaikuttaa siihen liittyvän rahoitusvälineen hintaan samalla tai toisella kauppapaikalla taikka kauppapaikan ulkopuolella (cross-product manipulation).

g) Tämän jakson 5 kohdan e alakohdassa esitetty käytäntö (layering and spoofing).

h) Tämän jakson 4 kohdan e alakohdassa esitetty käytäntö (quote stuffing).

i) Tämän jakson 4 kohdan f alakohdassa esitetty käytäntö (momentum ignition).

j) Toimeksiantojen tekeminen, jotta muiden, perinteisiä kaupankäyntitekniikoita käyttävien markkinatoimijoiden (ns. hitaat kaupankävijät) mielenkiinto herää, minkä jälkeen toimeksiantojen ehdot muutetaan nopeasti huonommiksi tavoitteena käydä tuottavaa kauppaa hitaiden kaupankävijöiden tekemiä toimeksiantoja vastaan (smoking).

7. Käytännöt, jotka täsmentävät asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan A jakson g alakohdassa esitettyä indikaattoria:

a) Tämän jakson 5 kohdan d alakohdassa esitetty käytäntö (marking the close).

▼B

b) Tämän jakson 1 kohdan a alakohdassa esitetty käytäntö, johon kuuluu yleensä esimerkiksi osakkeiden tapauksessa osapuolten salaa yhteistyössä toimiminen listautumisannin, johon kyseiset osapuolet osallistuvat, jälkimarkkinoilla.

c) Tämän jakson 1 kohdan b alakohdassa esitetty käytäntö, jossa on kyse ylä- tai alarajan luomisesta hintakehitykselle (creation of a floor or a ceiling in the price pattern).

d) Tämän jakson 2 kohdan c alakohdassa esitetty käytäntö, jossa on yleensä kyse kaupankäynnistä yhdellä kauppapaikalla tai sen ulkopuolella tavoitteena epäasianmukaisesti vaikuttaa rahoitusvälineen hintaan toisella kauppapaikalla tai kauppapaikan ulkopuolella (inter-trading venues manipulation).

e) Tämän jakson 2 kohdan d alakohdassa esitetty käytäntö, jossa on yleensä kyse kaupankäynnistä rahoitusvälineellä tavoitteena epäasianmukaisesti vaikuttaa siihen liittyvän rahoitusvälineen hintaan samalla tai toisella kauppapaikalla taikka kauppapaikan ulkopuolella (cross-product manipulation).

f) Järjestelyt, joilla pyritään vääristämään hyödykesopimukseen liittyviä kustannuksia, kuten vakuutusta tai rahtia, jotta rahoitusvälineen tai siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen suoritushinta asettuu epänormaalille tai keinotekoiselle tasolle.

▼M2

8. Tämän jakson 2 kohdan c alakohdassa esitetty ja myös tämän jakson 5 kohdan b alakohdassa, 6 kohdan e alakohdassa ja 7 kohdan d alakohdassa tarkoitettu käytäntö on merkityksellinen asetuksen (EU) N:o 596/2014 soveltamisalueen suhteen kauppapaikkojen välisen manipuloinnin osalta.

▼B

9. Edellä tämän jakson 2 kohdan d alakohdassa esitetty ja myös tämän jakson 5 kohdan c alakohdassa, 6 kohdan f alakohdassa ja 7 kohdan e alakohdassa tarkoitettu käytäntö on merkityksellinen kauppapaikkojen välisen manipuloinnin osalta sovellettaessa asetusta (EU) N:o 596/2014, kun otetaan huomioon, että rahoitusvälineen hinta tai arvo voi riippua toisen rahoitusvälineen tai siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen hinnasta tai arvosta, tai se voi vaikuttaa niihin.

▼M2

10. Asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I luetellut indikaattorit ja tässä liitteessä luetellut käytännöt voidaan myös arvioida ja laskea ajanjaksolta, joka on pidempi tai lyhyempi kuin yksi päivä tai yksi kaupankäyntijakso. Tämä on erityisen tärkeää arvioitaessa markkinoiden manipulointia vähemmän likvideillä rahoitusvälineillä ja algoritmisen kaupankäynnin yhteydessä.

▼B

2 JAKSO

VALETOINTEN TAI MUIDEN VILPILLISTEN MENETTELYJEN TAI JÄRJESTELYJEN KÄYTTÖÖN LIITTYVÄT MARKKINOIDEN MANIPULOINNIN INDIKAATTORIT (ASETUKSEN (EU) N:o 596/2014 LIITTEESSÄ I OLEVA B JAKSO)

1. Käytännöt, jotka täsmentävät asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan B jakson a alakohdassa esitettyä indikaattoria:

a) Väärän tai harhaanjohtavan markkinatiedon levittäminen tiedotusvälineissä, mukaan lukien internet, tai muulla tavoin, joka aiheuttaa tai todennäköisesti aiheuttaa rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen hinnan muuttumisen tavalla, joka hyödyttää tiedon levittämisestä kiinnostuneen yhden tai useamman henkilön hallussa olevaa positiota tai suunnittelemaa liiketoimea.

▼B

b) Position avaaminen rahoitusvälineellä, siihen liittyvällä hyödykettä koskevalla spot-sopimuksella tai päästöoikeuksiin perustuvalla huutokauppatuotteella ja kyseisen position sulkeminen välittömästi sen jälkeen, kun se on julkistettu painottaen sijoituksen pitkää omistusaikaa.

c) Edellä 1 jakson 4 kohdan c alakohdassa esitetty käytäntö (pump and dump). Tätä käytäntöä voidaan havainnollistaa myös seuraavilla markkinoiden manipuloinnin lisäindikaattoreilla:

i) huomattavan omistusosuuden kasvua (tai pienentymistä) koskevien uutisten levittäminen tiedotusvälineissä ennen rahoitusvälineen hinnan epätavallista muutosta tai pian tämän jälkeen;

ii) edellä 1 jakson 5 kohdan d alakohdan i alakohdassa esitetty indikaattori.

d) Edellä 1 jakson 4 kohdan d alakohdassa esitetty käytäntö (trash and cash). Tätä käytäntöä voidaan havainnollistaa myös 1 jakson 5 kohdan d alakohdan i alakohdassa ja tämän jakson 1 kohdan c alakohdan i alakohdassa tarkoitetuilla indikaattoreilla.

e) Edellä 1 jakson 3 kohdan d alakohdassa esitetty käytäntö (concealing ownership).

f) Fyysisten hyödykkeiden kuljetus tai varastointi, joka voi antaa harhaanjohtavan kuvan hyödykkeen taikka rahoitusvälineen tai siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen kohde-etuuden kysynnästä, tarjonnasta, hinnasta tai arvosta.

g) Tyhjän rahtialuksen siirto, joka voi antaa väärän tai harhaanjohtavan kuvan hyödykkeen taikka rahoitusvälineen tai siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen kohde-etuuden kysynnästä, tarjonnasta, hinnasta tai arvosta.

2. Käytännöt, jotka täsmentävät asetuksen (EU) N:o 596/2014 liitteessä I olevan B jakson b alakohdassa esitettyä indikaattoria:

a) Tämän jakson 1 kohdan a alakohdassa esitetty käytäntö. Tätä käytäntöä voivat havainnollistaa myös kauppaa koskevat toimeksiannot tai liiketoimet, jotka toteutetaan ennen tai pian sen jälkeen, kun markkinatoimija tai henkilöt, joiden julkisesti tiedetään olevan yhteydessä kyseiseen markkinatoimijaan, tuottavat tai levittävät ja julkistavat tutkimustuloksia tai sijoitussuosituksia, jotka poikkeavat aiemmin käytettävissä olleista tiedoista.

▼M2

b) Edellä 1 jakson 4 kohdan c alakohdassa esitetty käytäntö (pump and dump), jota voidaan havainnollistaa myös tämän jakson 2 kohdan a alakohdassa esitetyllä indikaattorilla.

c) Edellä 1 jakson 4 kohdan d alakohdassa esitetty käytäntö (trash and cash), jota voidaan havainnollistaa myös tämän jakson 2 kohdan a alakohdassa esitetyllä indikaattorilla.

▼**M2**

LIITE III

Kauppapaikat, joilla on merkittävä rajatylittävä ulottuvuus markkinoiden väärinkäytön valvonnassa osakkeiden osalta

Yhteisön nimi	”Operating MIC” -koodi
AQUIS EXCHANGE EUROPE	AQEU
TP ICAP (EUROPE) SA	TPIC
CBOE EUROPE B.V.	CCXE
TURQUOISE GLOBAL HOLDINGS EUROPE BV	TQEX